

Gynaecologie
Verloskunde

KEIZERSNEDE

Informatie voor patiënten

AZ OUDENAARDE
VZW

www.azoudenaarde.be

Volg ons op f in

Met deze informatiebrochure willen we je informeren over hoe een opname voor een keizersnede in AZ Oudenaarde verloopt.

Heb je vragen? Aarzel niet om ze te bespreken met een vroedvrouw of met jouw gynaecoloog.

Wat is een keizersnede?

Sectio caesarea is Latijn voor *keizersnede*: een ingreep die uitgevoerd wordt wanneer vaginaal bevallen om een (medische) reden niet mogelijk is. Een keizersnede is een operatie waarbij de gynaecoloog d.m.v. een insnede in de onderbuik de baby geboren laat worden.

Geplande en niet-geplande keizersnede

Is een vaginale bevalling om bepaalde redenen onmogelijk, dan wordt de keizersnede gepland en met jou besproken. Dit noemen we een geplande of primaire keizersnede. Er is dus geen sprake van arbeid of contracties.

Soms beslist de gynaecoloog tijdens de arbeid om over te gaan tot een keizersnede. Een keizersnede kan ook urgent zijn wanneer moeder en/of baby in gevaar zijn.

Enkel de gynaecoloog beslist wanneer een keizersnede moet plaatsvinden. De vroedvrouw en de gynaecoloog zullen je uitgebreid informeren over het verdere verloop van de bevalling.

Vorbereiding(en)

De gynaecoloog zal je tijdens een consultatie een onthaalmap bezorgen en brengt je op de hoogte van het tijdstip waarop de keizersnede gepland staat. Hou er steeds rekening mee dat dit tijdstip alsnog kan veranderen.

Wat breng je zeker mee?

- ✓ Moederboekje
- ✓ Identiteitskaart
- ✓ Onthaalmap met daarin de door jou op voorhand ingevulde vragenlijst en *informed consent* (hiermee geef je toestemming voor de uitvoering van verdoving en de keizersnede)
- ✓ Monitor banden/rekkers
- ✓ Babykleertjes (eerste pakje mag een dik pakje zijn)
- ✓ Babymuts(en)
- ✓ Babykousjes
- ✓ Toiletgerief
- ✓ Voldoende handdoeken en washandjes
- ✓ Kledij (comfortabele, niet nauw aansluitende kledij)
- ✓ Ondergoed (ruim zittend)
- ✓ Ev. borstvoedings-bh
- ✓ Ev. eigen borstvoedingskussen (ook aanwezig op de kraamafdeling)
- ✓ Ev. thuismedicatie

NIET NODIG:

- Maandverbanden of inlegkruisjes
- Pampers
- Tetradoeken
- Flesjes (wij gebruiken wegwerpflesjes)
- Babyverzorgingsproducten

De dag vooraf

Poli gynaecologie

De dag of enkele dagen voorafgaand aan de keizersnede word je op de poli gynaecologie verwacht. De vroedvrouw zal de monitor aanleggen om te kijken of je baby het goed doet. Ze zal ook je bloeddruk meten en de lengte en kuitomtrek van je been meten. Dit is nodig voor het aanmeten van antiflebitiskousen. Heb je nog kousen liggen van een eerdere keizersnede, dan mag je deze gerust meebrengen. Je draagt deze antiflebitiskousen om een mogelijk stolsel te voorkomen.

De poli gynaecologie bevindt zich op het gelijkvloers, de hal links van het onthaal.

Je mag plaatsnemen in wachtzaal 2. De vroedvrouw zal je daar komen halen.

Maagbescherming

De vroedvrouw van de poli gynaecologie zal je de dag voorafgaand uitleg geven over het preventief innemen van maagbescherming. Sommige mensen zijn namelijk gevoelig voor misselijkheid en braken bij het krijgen van verdoving. Je krijgt 1 maagbeschermer mee naar huis die je de avond vóór de keizersnede inneemt.

Laxeermiddel

Ook zal je een laxeermiddel (Laxavit®) meekrijgen en uitleg over hoe je dit kan toedienen. Het is een soort gel die je rectaal moet inbrengen. Dit kan koud aanvoelen. We geven een laxeermiddel voor jouw comfort, aangezien je na de operatie niet uit bed kan om naar het toilet te gaan. Dit zorgt anders voor ongemakken.

Tracht de gel zo lang mogelijk op te houden om een goede werking te verkrijgen. Je zal krampen ervaren en dat is heel normaal.

We adviseren je om de dag voorafgaand aan de keizersnede nog voldoende rust te nemen.

Dag van de keizersnede

Je zal ongetwijfeld met een gespannen gevoel naar de kraamafdeling komen. Uiteraard zullen wij je op een zo goed mogelijke manier begeleiden bij dit bijzondere moment. Bij een keizersnede proberen we alles zo puur en natuurlijk (*gentle*) mogelijk te houden. Dit doen we door het aangenaam te maken in de toch wat koude en kille operatiezaal. We gebruiken o.a. warme doeken, een draagdoek, er is continue begeleiding van een vroedvrouw, continue aanwezigheid van de partner tijdens keizersnede, we streven naar *skin to skin* en het eerste aanleggen aan de borst. Indien er gekozen wordt voor borstvoeding wordt dit (indien mogelijk) nog op de operatietafel gedaan.

Eten en drinken

Afhankelijk van het tijdstip waarop de keizersnede plaatsvindt, mag je nog een kleinigheid eten of drinken. Met drinken bedoelen we heldere dranken zoals water, thee, koffie zonder melk, appelsap en fruitsap zonder pulp. Drinken mag tot 2 uur voorafgaand aan de operatie. Eten mag tot 6 uur voorafgaand aan de operatie. Eet geen te grote portie en liefst een lichte maaltijd.

Aankomst en onthaal op de kraamafdeling

- We verwachten je zeker 1 uur op voorhand.
- Graag eerst aanmelden aan het onthaal voor de inschrijving op de kraamafdeling. Hiervoor heb je je identiteitskaart nodig. Er zal ook gevraagd worden om de kamerkeuze te ondertekenen.
- Na inschrijving aan het onthaal mag je rechtstreeks naar de kraamafdeling komen (eerste verdieping) waar de vroedvrouw je zal opwachten. Druk hiervoor op 'bel vroedvrouw', links van de bruine ingang deur.

Je zal ontvangen worden door een vroedvrouw die je naar de kamer zal begeleiden en uitleg zal geven over de accommodatie en aanwezige faciliteiten. Afhankelijk van de kamerkeuze kan de partner ook blijven slapen en eten. Dit kan alleen op een suitekamer en luxe suite (verblijf van partner en maaltijd zijn in de kamerprijs inbegrepen).

Bij aankomst op de materniteit heb je tijd om alles uit te pakken.

Vorbereiding(en)

Opnamegesprek

De vroedvrouw wil jullie in eerste instantie beter leren kennen en wil weten of er belangrijke zaken zijn waarmee we rekening moeten houden zoals allergieën, de inname van bepaalde medicatie, ziektes, wensen,... Dit zal ze doen a.d.h.v. de door jou ingevulde vragenlijst. Indien je thuis medicatie inneemt, vragen we om die mee te brengen en op de bijhorende medicatiezak (terug te vinden in de onthaalmap) correct in te vullen. Alle gegevens worden door ons nauwkeurig in het dossier ingegeven en opgevolgd.

Heb je specifieke vragen of wil je nog iets belangrijks bespreken, aarzel niet om de vroedvrouw in vertrouwen te nemen.

Je krijgt ook een polsbandje met je naam erop. Dit is belangrijk in het kader van een correcte identificatie. We vragen dan ook om dit bandje tijdens je verblijf aan te houden. Idem met het identificatiebandje van je baby.

Controle van de foetale harttonen en ligging van de baby

We controleren altijd de harttonen van de baby voor het vertrek naar het operatiekwartier.

Indien de positie van de baby onduidelijk of onzeker is, kan de gynaecoloog eventueel nog een echografie doen om de juiste ligging te bepalen.

Antiflebitiskousen

De vroedvrouw zal de eerder opgemeten kousen aanbrengen. Dit zijn zeer aansluitende strakke kousen. Deze kousen zorgen voor een betere doorbloeding zodat stolsels vermeden kunnen worden.

Inname van Sodiumnitraat[®] en Pantomed[®]

Vlak voor het vertrek naar de operatiezaal zal je een extra maagbescherming en een pilletje (Pantomed[®]) krijgen die je mag innemen met een klein slokje water. Dit zijn beide maagbeschermers.

Verloop van de keizersnede

Vanuit de operatiezaal zal men contact opnemen met de vroedvrouw wanneer de operatievoorbereidingen van start kunnen gaan. De vroedvrouw zal jullie samen naar het operatiekwartier brengen. Bij aankomst zullen jullie wegen even scheiden, want voor het plaatsen van de epidurale kan de partner niet mee in de operatiezaal. Intussen zal de vroedvrouw zorgen voor aangepaste OK-kledij voor de partner. Een mondmasker is altijd verplicht op een operatiekwartier.

Het is toegelaten om een camera of GSM mee te nemen naar de operatiezaal zodat jullie de geboorte van jullie wondertje kunnen vereeuwigen. Je mag ook vragen aan de vroedvrouw of aan de operatieverpleegkundige om foto's te nemen of om een video te maken, indien mogelijk.

Vorbereidingen in de operatiezaal

Plaatsen infuuskatheter of intraveneuze lijn

Een OK-verpleegkundige zal een infuuskatheter plaatsen in je arm om op deze manier rechtstreeks medicatie en vocht te kunnen toedienen. Je voelt een prik.

Anesthesie

Epidurale verdoving

De epidurale wordt geplaatst in de operatiezaal. Je neemt hiervoor plaats in een zittende houding.

De anesthesist zorgt ervoor dat je voldoende verdoofd bent zodat je geen pijn meer voelt. Een verpleegkundige plaatst daarna een blaassonde. Enkel je onderlichaam wordt verdoofd. Je blijft wakker, maar je kan niets zien omdat er tijdens de operatie een scherm/doek voor jou wordt gehangen. Je krijgt voortdurend uitleg over wat er gebeurt en wat je mogelijks toch zou kunnen voelen als onaangenaam, maar niet pijnlijk.

Wil je nog iets bespreken met de anesthesist, aarzel niet om dit te doen.

Algemene anesthesie

Een algemene verdoving waarbij je volledig in slaap wordt gebracht, wordt enkel toegepast bij urgentie of indien er te veel pijn wordt gevoeld tijdens de operatie. Wil je hier meer informatie over, vraag dan zeker naar de brochure over anesthesie.

Plaatsen van een blaassonde

Zodra de verdoving goed werkt, zal de OK-verpleegkundige een blaaskatheter plaatsen. Dit is een flexibel buisje dat opgeschoven wordt tot in de blaas zodat de urine automatisch kan afvloeien. Het is namelijk zeer belangrijk tijdens de uitvoering van de keizersnede en erna dat de blaas steeds voldoende leeg is.

Het plaatsen van deze katheter is niet pijnlijk, aangezien je verdoving kreeg. De blaassonde blijft minstens 24 uur ter plaatse.

Start operatie

De vroedvrouw zal voorafgaand aan de keizersnede het materiaal klaarzetten voor de opvang van de baby.

Pas wanneer er effectief gestart wordt met de keizersnede haalt de vroedvrouw er je partner bij. De partner mag aan jouw hoofdzijde plaatsnemen op een krukje.

Tijdens de keizersnede zijn heel wat mensen aanwezig, zoals OK-verpleegkundigen, een anesthesist, gynaecoloog, de vroedvrouw en de kinderarts, eventueel ook een student-vroedvrouw.

Geboorte

Na de geboorte neemt de vroedvrouw de baby over van de gynaecoloog en wordt de baby eerst gecontroleerd door de kinderarts. De kinderarts is steeds aanwezig bij een keizersnede. Als alles goed is, mag de baby meteen bij jou. Hiervoor gebruiken we een soort draagdoek: de HugMee.

Skin to skin bij een keizersnede is minstens even belangrijk als bij een vaginale bevalling. Je partner mag uiteraard ook meehelpen om de baby vast en warm te houden. Het is erg belangrijk om de baby warm te houden, want de baby is nat, komt uit een warme omgeving en de temperatuur in het OK is lager dan een gewone kamertemperatuur. Er worden ook warme doeken voorzien. De vroedvrouw blijft continu bij jullie en observeert de baby. Kies je voor borstvoeding, dan zal de vroedvrouw proberen om de baby aan te leggen.

Een eerste flesje (bij keuze voor flesvoeding) wordt gegeven na de eerste zorgen op materniteit.

De vroedvrouw is de persoon die het geboorteuur als eerste ziet en zij zal ook een Apgar-score aan jullie baby geven. Heb je vragen, dan is de vroedvrouw en/of de gynaecoloog jouw aanspreekpunt.

Na de keizersnede (postpartum)

De voorziene ligduur in het ziekenhuis na een keizersnede is 5 dagen. In het geval van een medische indicatie kan dit verlengd worden, na overleg met de gynaecoloog. Gaat alles goed met jezelf en met de baby, dan kan je er ook voor kiezen om vroegtijdig naar huis te gaan.

Dag 0 = dag van de operatie

Wanneer alle parameters (bloeddruk, bloedverlies, pijn,...) goed zijn, zal de vroedvrouw jullie terug meenemen naar de kamer op de kraamafdeling. Hier kunnen jullie in alle rust genieten van jullie baby. De eerste zorgen (zoals wegen en meten) van de baby gebeuren op de kraamafdeling. Je wordt ook wat opgefrist. De verdere 24 uur krijg je continue pijnstilling, zowel via het infuus als via een pilletje (afwisselend). Na 24 uur is pijnstilling op vraag. Er wordt ook een Diclofenac[®]-suppo gegeven. Deze medicatie staat er voor bekend om snel en lang te werken.

Tot slot wordt een co-sleeper voorzien, indien deze vrij is. Een co-sleeper is een babybedje dat over de rand van jouw bed kan geplaatst worden zodat je zelf gemakkelijk aan je baby kan om hem of haar te troosten, te voeden, ...

Dag 1 = dag na de operatie

De dag na de keizersnede word je gewassen in bed door de vroedvrouw omdat je zelf nog geen douche kan nemen. We proberen om even rechtop te komen tot zitpositie op de boord van het bed. Indien mogelijk proberen we recht te staan naast het bed. Later op de dag proberen we dit nogmaals en indien dit vlot verloopt kan je even in de zetel zitten. De vroedvrouw zal ook de wonde bekijken en reinigen. Indien je voldoende mobiel bent, kan ook de blaassonde verwijderd worden en kan je zelf naar het toilet gaan.

De kinesist komt langs zodat je snel weer op de been bent. Lang stil liggen zorgt ervoor dat je langer een stram en stijf gevoel hebt en is extra pijnlijk.

Dag 2

Indien mogelijk kan je op dag 2 een douche nemen. De vroedvrouw zal na de douche de wonde verzorgen en een transparante pleister voorzien.

Vanaf dag 2 zal je je normale activiteit grotendeels kunnen hernemen. Luisteren naar je eigen lichaam is hierbij heel belangrijk.

Pijnstilling krijg je vanaf nu op vraag.

Dag 3

Je kan douchen indien gewenst.

Dag 4

Je kan douchen indien gewenst.

Dag 5

Je kan douchen indien gewenst. Voor je naar huis gaat zal de vroedvrouw de wonde verschonen en eventueel al een gedeelte van de haakjes verwijderen. Het gebruik van haakjes om de wonde te dichten is afhankelijk van gynaecoloog tot gynaecoloog.

De gynaecoloog en kinderarts komen langs voor een check-up voordat je op ontslag gaat. Als alles goed is, mogen jullie naar huis. Het tijdstip waarop je naar huis gaat mag je zelf bepalen. We verwachten wel dat je wacht tot de gynaecoloog en kinderarts langs geweest zijn en dat je de ontslagdocumenten van de vroedvrouw hebt ontvangen.

De vroedvrouw zal tijdens de ochtendverzorging ook het ontslaggesprek voeren waarbij ze info geeft over hoe het verder moet thuis. Ze zal ook de verdere opvolging regelen door een zelfstandige vroedvrouw. Heb je al een zelfstandige vroedvrouw, dan kan je dit melden aan de vroedvrouw. Breng de vroedvrouw op de hoogte wanneer je bevallen bent en naar huis gaat.

Borstvoeding na een keizersnede

Indien je borstvoeding geeft is het belangrijk om de baby zo snel mogelijk na de keizersnede en frequent (om de 3 uur overdag) de borst aan te bieden en om op vraag te voeden.

Geef jezelf en de baby tijd, want jullie hebben beiden een fysiek en mentaal uitputtende weg afgelegd. Het is heel normaal dat de borstvoeding de eerste dagen niet loopt zoals je had verwacht. Laat je zeker niet ontmoedigen. Rust is bijzonder belangrijk.

De melkproductie moet op gang komen en dit wordt beïnvloed door verschillende factoren:

- Drink veel water
- Leg je baby frequent aan de borst
- Wees positief ingesteld
- Neem voldoende rust (slaap mee met je baby, ook overdag)
- Vermijd stress
- Eet voldoende gevarieerd

De keizersnede zelf is een belangrijke factor die ervoor kan zorgen dat de borstvoeding wat trager op gang komt. Je lichaam moet niet alleen zorgen voor de melkproductie, maar ook voor het herstel na de keizersnede. Daar kruipt veel energie in.

We proberen samen met jou een zo comfortabel mogelijke houding te vinden, want rechtop zitten met een buikwonde is niet evident.

De vroedvrouwen van de kraamafdeling zijn er om je met raad en daad bij te staan van 's morgens tot 's avonds. Neem het advies en de tips van de vroedvrouwen ter harte.

Voeding en beweging na een keizersnede

Bewegen is absoluut toegestaan, maar met mate en volgens eigen comfort. Wel raden we aan om bruuske bewegingen, hurken en tillen te vermijden.

Beweging is belangrijk voor tal van lichaamsfuncties zoals de darmperistaltiek, vertering, het behoud van spiermassa, de bloedsomloop en een beter en sneller herstel.

Wissel beweging af met voldoende rust.

Intensief sporten wordt de eerste 10 weken afgeraden. Geef je lichaam de nodige hersteltijd. Kinesithérapie kan vanaf dan ook opgestart worden. Vraag hiervoor een voorschrift aan je gynaecoloog.

Postpartumcontrole bij de gynaecoloog

Na een keizersnede is het aangewezen om een 6-tal weken erna op controle te gaan bij de gynaecoloog. Maak eerder een afspraak indien je ongemakken ervaart.

Maak hiervoor een afspraak via www.afspraken.be of neem telefonisch contact op met de poli vroedvrouw op het nummer 055 33 60 45 zodat zij een afspraak kan inplannen.

Voor meer info raadpleeg:

Poli gynaecologie

Vroedvrouw Luna Timperman

) 055 33 60 45

Bereikbaar van maandag t.e.m. vrijdag van 8 uur tot 16 uur

✉ poli.gynaecologie@azoudenaarde.be

Kraam- en verlosafdeling

Hoofdvroedvrouw Jelyssa Bruneel

) 055 33 61 99

Bereikbaar 24/24 en 7/7

✉ verpleegpost.c1@azoudenaarde.be

AZ Oudenaarde vzw

AZ OUDENAARDE
VZW

Minderbroedersstraat 3, 9700 Oudenaarde

T 055 33 61 11 - F 055 33 66 95

info@azoudenaarde.be

www.azoudenaarde.be

AZO/MAT/489

Laatst aangepast op 26/01/2023

V.U.: AZ Oudenaarde